

Reflektera kring anonymitet på nätet | 1 av 2

Den här lektionen handlar om anonymitet och vad det innebär.

Lektionsförfattare: [Filippa Mannerheim](#)

Till läraren

1. Anonymitet på nätet
2. Hur påverkar anonymiteten oss?
3. Reflektera
4. Nästa lektion

LÄRARINSTRUKTIONER

Syftet med lektionen

Syftet med lektionen är att göra eleverna medvetna om hur anonymitet kan påverka vårt sätt att kommunicera och interagera.

Förberedelser

Du som lärare behöver ha satt dig in i frågan om anonymitet genom att läsa igenom notisen [Rudeness on the internet](#) från 2012 som belyser frågan om hur ögonkontakt påverkar människans sätt att uttrycka sig. Läs gärna igenom rapporten [Hat och hot på nätet](#), NIKK, Nordisk information för kunskap om kön framtagen på uppdrag av Nordiska ministerrådet som belyser aspekter på kommunikation, anonymitet och internet.

Genomförande

Inled med att låta eleverna reflektera tillsammans kring begreppet anonymitet. För många kan det vara första gången de tänker kring vad det innebär att vara anonym och det kan vara bra att låta dem söka efter förklaringar till ordet i både ordböcker och andra källor. Läs sedan texten - enskilt eller tillsammans - och diskutera innehållet utifrån frågorna. Låt eleverna ge sin bild av hur framtidens internet kommer att fungera i relation till anonymitet.

LÄROPLANSKOPPLING

Centralt innehåll i ämnet samhällskunskap (årskurs 7-9)

Information och kommunikation

- Nyhetsvärdering och hur den kan påverka människors bilder av omvärlden. Hur individer och grupper framställs, till exempel utifrån kön och etnicitet, samt hur information i digitala medier kan styras av bakomliggande programmering.
- Möjligheter och risker förknippade med internet och digital kommunikation samt hur man agerar ansvarsfullt vid användning av digitala och andra medier utifrån sociala, etiska och rättsliga aspekter.

Rättigheter och rättsskipning

- De mänskliga rättigheterna inklusive barnets rättigheter i enlighet med barnkonventionen. Deras innebörd och betydelse samt diskrimineringsgrunderna i svensk lag.
- Hur mänskliga rättigheter kränks i olika delar av världen.
- Demokratiska fri- och rättigheter samt skyldigheter för medborgare i demokratiska samhällen. Etiska och demokratiska dilemman som hänger samman med demokratiska rättigheter och skyldigheter, till exempel gränsen mellan yttrandefrihet och kränkningar i sociala medier.

Samhällsresurser och fördelning

- Digitaliseringens betydelse för samhällsutveckling inom olika områden, till exempel påverkan på arbetsmarknad och infrastruktur samt förändrade attityder och värderingar.

Centralt innehåll i ämnet religionskunskap (årskurs 7-9)

Etik

- Etiska begrepp som kan kopplas till frågor om hållbar utveckling, mänskliga rättigheter och demokratiska värderingar, till exempel frihet och ansvar.

Lektionsdel 1:

Anonymitet på nätet

Instruktioner

Diskutera frågorna i par.

Anonymitet på nätet

1. Gör en lista på olika situationer där människor kan tänkas vilja vara anonyma.
2. Är det viktigt att kunna vara anonym på nätet? Motivera och lyft några olika argument för och emot.
3. När är det viktigt för dig att vara anonym på nätet?
4. Tror ni att det är skillnad på hur vi uttrycker oss när vi skriver under ett anonymt alias? Beter man sig annorlunda?
5. Vilka fördelar och nackdelar finns det med att människor kan vara anonyma? Ge några exempel och motivera hur ni tänker.
6. Vad skulle ett eventuellt förbud mot anonymiteten innebära? För dig personligen? För andra? För medborgare i en demokrati? För människor i en diktatur?

Lektionsdel 2:

Hur påverkar anonymiteten oss?

Instruktioner

Läs notisen

För- och nackdelar med anonymitet

Läs citatet från rapporten [Hat och hot på nätet](#)

/.../ utmärkande för kommunikationen på internet är att den kan ske anonymt, eller att det i vart fall finns en upplevd anonymitet, genom att det är möjligt att gömma sig bakom en påhittad identitet (Dunkels, 2016). Anonymitet har i sig ansetts vara en viktig komponent för deltagande i det demokratiska samtalet. Det gäller särskilt för vissa utsatta grupper, dels i stater med odemokratiska styrelseskick, men även i demokratier så som de nordiska länderna där vissa grupper är särskilt utsatta och därmed behöver anonymitet. Men anonymiteten har också en baksida, nämligen att de personer som utsätter andra för näthat inte behöver, eller inte tror sig behöva, konfronteras med det ansvar som följer. Personer som är förövare på nätet kan bli svårare och i vissa fall omöjliga att lagföra för brott. Det finns två typer av anonymitet, dels användares anonymitet i förhållande till andra användare, dels anonymitet i relation till den som tillhandahåller tjänsten. Den senare anonymiteten är dock begränsad eftersom det krävs vissa uppgifter för att bli registrerad och att IP-adresser loggas (Dunkels, 2016 och Sackemark m.fl., 2015)

Lektionsdel 3:

Reflektera

Instruktioner

Reflektera utifrån det du läst.

Diskutera

1. Är det en demokratisk rättighet att kunna vara anonym?
2. I vilka situationer finns ett behov av anonymitet?
3. Finns det en koppling mellan anonymitet, yttrandefrihet och demokrati? Förklara!
4. Kan man vara anonym på nätet?
5. Tror du att man kommer kunna vara anonym på framtidens internet? Diskutera!

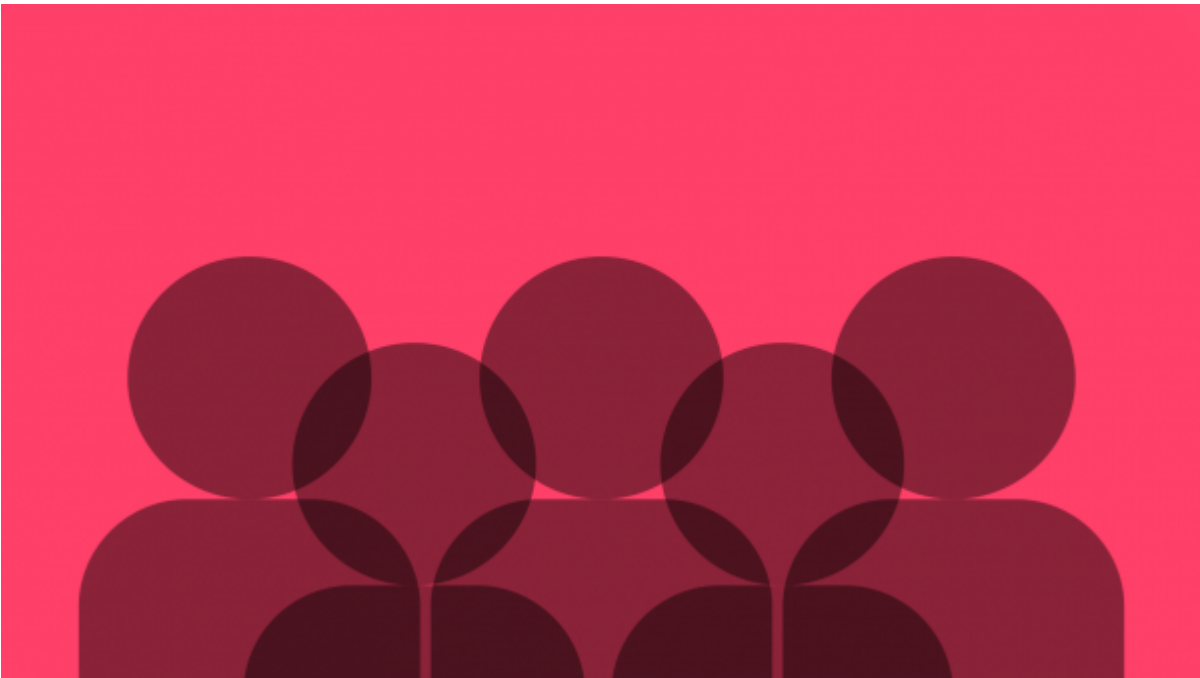

Lektionsdel 4:

Nästa lektion

Instruktioner

Fortsätt arbetet med anonymitet genom lektionen: [Reflektera kring anonymitet på nätet | 2 av 2](#)

Klar? Klicka här